

Plaatselijke regeling ten behoeve van het leven en werken van de Protestantse gemeente (met wijkgemeenten) te Leiden.

Versie 1.0 DEFINITIEF 15 juni 2019

Inhoud

Paragraaf	Inhoud
1	Samenstelling van de algemene kerkenraad
2	De werkwijze van de algemene kerkenraad
3	Besluitvorming
4.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – toelichting algemeen
4.1.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – kerkrentmeesterlijk
4.2.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden - diaconaal
4.3.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen, jaarrekeningen, collecterooster
5	Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling
6	Overige bepalingen
	Ondertekening

Vaststelling

Deze plaatselijke regeling is vastgesteld door de algemene kerkenraad op [23 april 2019](#) en is vanaf 1 mei 2019 geldig.

Toelichting

In de ordinanties voor de Protestantse Kerk in Nederland wordt op diverse plaatsen bepaald, dat de kerkenraad van een gemeente binnen de kaders van de kerkorde zelf zaken mag regelen. In de kerkelijke praktijk wordt hiervoor het begrip 'plaatselijke regeling' gebruikt. Alle (wijk)gemeenten van de Protestantse Kerk in Nederland worden geacht er één te hebben.

U treft hierbij aan een model voor zo'n plaatselijke regeling voor een gemeente met wijkgemeenten.

NB Waar in deze regeling geloofsgemeenschap genoemd wordt, mag ook wijkgemeente worden gelezen.

Ord. 4, art. 6 lid 2. De kerkenraad wordt gevormd door de ambtsdragers van de gemeente. In een gemeente met wijkgemeenten wordt de wijkkerkenraad gevormd door de ambtsdragers van de wijkgemeente. De samenstelling van de algemene kerkenraad wordt geregeld in de plaatselijke regeling, met dien verstande dat elke wijkkerkenraad uit zijn midden tenminste één lid voor de algemene kerkenraad aanwijst.

§ 1. Samenstelling van de algemene kerkenraad

De algemene kerkenraad (hierna ook: 'AK') stelt het aantal ambtsdragers vast (ord. 4-6-3), en wel zo dat iedere geloofsgemeenschap ten minste één lid aanwijst.

Het is belangrijk, dat dit besluit van de AK gemakkelijk te vinden is, vanwege de bepaling van Ord. 4-5-4, dat *'geen besluiten genomen kunnen worden indien niet tenminste de helft van het aantal leden zoals dit door het kerkelijk lichaam is vastgesteld, ter vergadering aanwezig is'*. Anders gezegd: het quorum om besluiten te kunnen nemen, is de helft van het aantal dat er bij een voltallige kerkenraad zou zijn.

Vacatures tellen dus mee.

Het is daarom zinvol het aantal kerkenraadsleden vast te leggen in de plaatselijke regeling.¹

Het model geeft in de tweede kolom het minimum aantal per ambt.

Het model geeft ook aan wat er moet gebeuren als u voor een ambt niet aan het voorgeschreven minimum aantal komt.

1.2. vaste adviseurs (keuzemogelijkheid)

Ord. 4-6 betreft de *'samenstelling van de kerkenraad'*.

Dit betekent, dat hier die adviseurs worden genoemd, die regelmatig of altijd aanwezig zijn bij kerkenraadsvergaderingen.

Het gaat dus niet om iemand, die een of twee keer wordt gevraagd om advies te geven.

Het is dan ook zinvol in de plaatselijke regeling vast te leggen wie als adviseur tot de kerkenraadsvergaderingen toegang heeft en dus agenda en verslag krijgt.

De laatste zin in 1.2 geeft aan, dat de aanwezigheid beperkt kan worden tot het arbeidsveld van de adviseur.

¹ Voor het wijzigen van de plaatselijke regeling bent u verplicht de wijkkerkenraden en de gemeente te horen.

§ 1. Samenstelling van de AK

1.1. Aantal ambtsdragers

De algemene kerkenraad bestaat uit minimaal zeven ambtsdragers, waarbij de ambten als volgt vertegenwoordigd zijn:

	Invullen:	verplicht minimum (Ord. 4-6-3)
predikant		1
ouderlingen		2
ouderlingen-kerkrentmeester		2
diakenen		2
Predikanten met een bijzondere opdracht		0
Totaal		7

Voor de AK van de PgL is de samenstelling:

- vijf ambtsdragers
- twee ambtsdragers met bepaalde opdracht

De algemene kerkenraad bestaat daarmee uit vijf ambtsdragers, uit elke geloofsgemeenschap één, die volgens rooster door en uit de kerkenraden van de geloofsgemeenschappen zijn aangewezen. Elke geloofsgemeenschap wijst tevens een vervanger aan voor de aangewezen ambtsdrager, zodat elke geloofsgemeenschap met een ambtsdrager aanwezig kan zijn in de bijeenkomsten van de algemene kerkenraad.

Daarnaast heeft de algemene kerkenraad twee ambtsdragers met een bepaalde opdracht. Eén ambtsdrager, de preses, met de opdracht leiding te geven aan het geheel van de PgL en de algemene kerkenraad en de vergaderingen van de algemene kerkenraad te leiden. Eén ambtsdrager, de scriba, met de opdracht het scribaat te verzorgen.

Bij een vacature van een preses en/of scriba stelt de algemene kerkenraad een profielschets met takenpakket op voor de betreffende functie. Nadat de profielschets met takenpakket is vastgesteld door de algemene kerkenraad worden uit de (belijdende) leden² van de gemeente personen benaderd of aanbevolen die voor de betreffende functie in aanmerking zouden kunnen komen.

De verkiezing van de beoogde preses en/of scriba vindt plaats in een vergadering van de algemene kerkenraad. De bevestiging van de gekozen kandidaat als ambtsdrager met bepaalde opdracht vindt plaats in de geloofsgemeenschap, waar de kandidaat lid van is.

Alle ambtsdragers, inclusief preses en scriba, hebben een zittingstermijn van vier jaar met mogelijkheid van eenmalige verlenging. Dus maximaal acht jaar. De AK kan in voorkomende gevallen een uitzondering maken.

1.2 Vaste adviseurs

Als adviseurs nemen aan de vergaderingen van de AK deel:

- Voorzitter College van Kerkrentmeesters of bij verhindering een vervanger

² *Uitgangspunt is de kerkorde (art. IV.5) waarin gesproken wordt over belijdende leden. In voorkomende gevallen kan de AK hiervan afwijken.*

- Voorzitter College van Diakenen of bij verhindering een vervanger

Toelichting

Ordinantie 4-9 biedt de mogelijkheid om te werken met een alternatief systeem, wat betekent voor de algemene kerkenraad:

- een kleine AK, of
- een AK met werkgroepen, of
- een AK met werkgroepen en een kleine AK.

De AK vertrouwt een deel van zijn taak toe aan de kleine AK (ord. 4-9-1) en/of aan een aantal werkgroepen (ord. 4-9-2).

De AK blijft eindverantwoordelijk. De ordinantietekst geeft aan welke taken de kerkenraad **niet** kan toevertrouwen aan kleine kerkenraad en/of werkgroepen (ord. 4-9-5).

De AK kan de kleine AK en de werkgroepen ook weer opheffen.

§ 1B. Samenstelling van de kleine algemene kerkenraad

Ord. 4-9-3: “De kleine kerkenraad wordt gevormd door het moderamen van de kerkenraad en tenminste vier andere ambtsdragers, waarbij alle ambten aanwezig zijn.”

Op de kleine AK zijn de bepalingen voor kerkenraden van toepassing. Er zijn tenminste zeven leden en tenminste zes vergaderingen per jaar, enz.

§ 1C Samenstelling werkgroepen

Ord. 4-9-2 zegt, dat een werkgroep bestaat uit

- een of meer ambtsdragers en
- een aantal andere leden van de gemeente.

De AK,
of als die er is: de kleine AK,
heeft tot taak:

- de instelling van werkgroepen en de benoeming van hun leden
- het vaststellen van de instructies van de werkgroepen
- het toetsen van het werk van de werkgroepen aan het beleidsplan, dat door de AK is vastgesteld (ord. 4-9-5).

< Deze pagina is bewust leeg gelaten >

Toelichting

§ 2. De werkwijze van de algemene kerkenraad

Algemene opmerking: de artikelen 2.2, 2.4, 2.7, 2.8 en 2.9 in deze paragraaf vormen een uitwerking van Ord. 4-8-7.

Ord. 4, art. 8. **Werkwijze**

7. De kerkenraad maakt een regeling voor zijn wijze van werken, waarin in ieder geval wordt geregeld: het bijeenroepen van zijn vergaderingen, de agendering, de wijze waarop de gemeente wordt gekend en gehoord, de openbaarmaking van zijn besluiten, de toelating van niet-leden van de kerkenraad tot zijn vergaderingen en het beheer van zijn archieven.

2.1. De kerkorde geeft als minimum voor het aantal vergaderingen per jaar zes. De AK mag in zijn regeling een hoger aantal vermelden. Zie de model-tekst.

2.3. Geen vergadering zonder verslag. Het verslaan van vergaderingen is zo normaal, dat het niet als kerkordelijke verplichting is opgenomen. Zeker bij een beleidsorgaan als de AK zal het niet zonder verslag kunnen en het verdient aanbeveling dit vast te leggen in de plaatselijke regeling.

2.4. De AK dient in de plaatselijke regeling ook te regelen hoe hij zijn besluiten openbaar maakt. Hij kan hierin zelf keuzes maken met betrekking tot de wijze waarop de besluiten bekend worden gemaakt en binnen welke termijn. In het model is hiervoor een suggestie opgenomen. Deze suggestie is open geformuleerd, want vaak zal schriftelijke bekendmaking het beste zijn, maar soms kan er wellicht behoefte zijn aan de mondelinge vorm.

Wil de AK de bekendmaking anders of gedetailleerder regelen, dan is dit uiteraard mogelijk. Dit dient dan wel in de plaatselijke regeling te worden opgenomen.

2.5. De kerkorde verplicht de kerkenraad om een moderamen te kiezen. Aan de samenstelling van het moderamen stelt ord. 4-8-2 als voorwaarden dat er ten minste een preses, scriba en assessor zijn en dat in elk geval een predikant ervan deel uitmaakt. Zolang de kerkenraad aan die voorwaarden voldoet is elke samenstelling toegestaan. Het is niet verplicht de gekozen samenstelling vast te leggen in de plaatselijke regeling, er mag indien gewenst van jaar tot jaar gevarieerd worden.

NB! Voor een moderamen geldt wel de quorumregel: ten minste de helft van het aantal leden, maar niet de minimumregel dat er ten minste drie leden moeten zijn om een besluit te kunnen nemen.

2.6. Ord. 11-4, dat handelt over rechtspersoonlijkheid en vertegenwoordiging, bepaalt in lid 3, dat de gemeente in zaken die niet van diaconale aard zijn en niet vermogensrechtelijke aangelegenheden betreffen, vertegenwoordigd wordt door de preses en scriba van de algemene kerkenraad en dat de AK voor preses en scriba *plaatsvervangers moet aanwijzen*.

Dit laatste is van belang omdat de gemeente anders bij ontstentenis van preses en/of scriba niet vertegenwoordigd kan worden zonder dat de AK eerst apart bij elkaar is gekomen om alsnog plaatsvervangers aan te wijzen. Het model doet u de suggestie de plaatsvervangers aan te wijzen in dezelfde vergadering als die waarin het moderamen wordt gekozen. U mag dat anders regelen, als u maar regelt dat de plaatsvervangers worden aangewezen.

2.7. De algemene kerkenraad moet vastleggen hoe en met wie jaargesprekken gehouden worden. Dit geldt in ieder geval de aan de gemeente verbonden predikant, die een bepaalde opdracht voor de gemeente als geheel heeft, en de kerkelijk werker die door de AK gekozen is en in het ambt bevestigd is. Bij predikanten is er geen sprake van functioneringsgesprekken vanwege de gelijkwaardigheid van de ambten.

Jaargesprekken met predikanten en kerkelijk werkers verbonden aan een wijkgemeente zijn de verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraad, al staat het vrij om een lid van de AK hierbij te betrekken. Zie brochure jaargesprekken.

§ 2. De werkwijze van de algemene kerkenraad

2.1. Aantal vergaderingen

De algemene kerkenraad vergadert in de regel minimaal zes keer per jaar.

2.2. Bijeenroepen van de vergadering

De vergaderingen van de algemene kerkenraad worden tenminste één week van te voren bijeengeroepen door het moderamen, onder vermelding van de zaken, die aan de orde zullen komen (de agenda).

2.3. Verslaggeving

Van de vergaderingen wordt een schriftelijk verslag opgesteld, waarin minimaal de besluiten zijn vastgelegd. Dat verslag wordt in de eerstvolgende vergadering door de algemene kerkenraad vastgesteld.

2.4. Openbaarmaking besluiten

Niet vertrouwelijke besluiten, genomen in de vergadering van de AK, worden hetzij schriftelijk in het kerkblad, hetzij door een mondelinge mededeling binnen een redelijke termijn aan de gemeente bekend gemaakt.

2.5. Verkiezing moderamen

De verkiezing van het moderamen (ord. 4-8-2) geschiedt eens per twee jaar in de eerste vergadering van het jaar. Dit moderamen bestaat minimaal uit preses, scriba en assessor. In het moderamen neemt minimaal één predikant zitting.

2.6. Plaatsvervangers

In de vergadering genoemd in art. 2.5 worden de plaatsvervangers van de preses en de scriba aangewezen.

2.7. Jaargesprekken

De AK voert geen jaargesprekken uit.

§ 2. Toelichting

2.8. De AK moet in de plaatselijke regeling vastleggen ‘..de wijze waarop de gemeente wordt gekend en gehoord’ in de gevallen, dat de kerkorde dat voorschrijft (ord. 4-8-7). Van die ‘gevallen’ worden de belangrijkste genoemd in ord. 4-8-9, maar er kunnen zich ook andere zaken voordoen, waarover de AK moet beslissen en waarvan de kerkorde dan voorschrijft, dat de gemeente eerst moet worden gekend en gehoord.

2.9. Volgens Ord. 4-8-7 moet de AK ook regelen ‘. de toelating van niet-leden van de kerkenraad tot zijn vergaderingen ..’. Kerkenraadsvergaderingen zijn in beginsel *niet* openbaar. Indien de AK dit wenst kan hij echter besluiten dat zijn vergaderingen openbaar zijn (dus inclusief ‘*andere belangstellenden*’, bijvoorbeeld ook de plaatselijke pers). In dat geval moet de AK tenminste de bevoegdheid aan zich houden te besluiten om een zaak in beslotenheid te behandelen (*‘in comité’*).

De AK kan ook besluiten, dat (alleen) *gemeenteleden* altijd tot de vergaderingen worden toegelaten, of ook *vrienden* en ook *gastleden*.

In de plaatselijke regeling kan ook worden bepaald, dat toelating tot de kerkenraadsvergaderingen een apart kerkenraadsbesluit vergt.

In het model zijn de diverse mogelijkheden als alternatieven aangegeven.

2.10. Volgens Ord. 11-2-7 is het beheren van de archieven van de gemeente een taak van het college van kerkrentmeesters. Het ligt voor de hand dat de scriba van de AK het lopend archief onder zijn beheer heeft. Indien daartoe bepaalde voorzieningen nodig zijn, dan is het de verantwoordelijkheid van het college van kerkrentmeesters deze te realiseren. Als de scriba bepaalde delen van het archief niet meer als lopend beschouwt en ze om die reden elders wil onderbrengen, is ook dat de verantwoordelijkheid van het college.

2.11. Taak en bevoegdheid AK

Ord. 4-7-2 geeft aan dat de wijkkerkenraad alle taken van een kerkenraad heeft, die niet aan de AK zijn toevertrouwd, hetzij krachtens kerkordelijke bepaling hetzij door de wijkkerkenraden.

De algemene kerkenraad tot taak:

- het overleg met de wijkkerkenraden over de taak en de samenwerking van de delen in het geheel van de gemeente
- het treffen van voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel, waar dat nodig is om recht te doen aan de binnen de gemeente voorkomende kerkelijke verscheidenheid;
- de vermogensrechtelijke aangelegenheden, voor zover bepaalde aangelegenheden niet worden toevertrouwd aan de wijkkerkenraden;
- datgene wat te maken heeft met de rechtspositie van de predikanten en de gesalarieerde medewerkers;
- en verder alles wat de wijkkerkenraden aan de algemene kerkenraad toevertrouwen.

Er zijn situaties denkbaar waarin taken wel aan de AK moeten worden toevertrouwd. Dat kan zijn bij bijvoorbeeld het jeugdwerk, indien er een voor de gemeente als geheel een jeugdwerker wordt aangetrokken.

Of bij het ontbreken van een eigen wijkkerk per wijkgemeente. De AK dient dan te kunnen bepalen welke wijkgemeente in welk gebouw op welk moment dienst doet.

Etc.

2.12. Ord. 4-8-4 zegt, dat kerkenraden zich door commissies kunnen laten bijstaan. Het kan - bijvoorbeeld omdat het om een min of meer permanente commissies gaat- nuttig zijn dit vast te leggen in de plaatselijke regeling (het hoeft niet). De afspraken die de AK met de commissies maakt kunnen als bijlage bij de plaatselijke regeling worden gevoegd.

§ 2. De werkwijze van de algemene kerkenraad

2.8. De gemeente kennen in en horen over

In de gevallen dat de kerkorde voorschrijft dat de algemene kerkenraad de gemeente kent in een bepaalde zaak en haar daarover hoort, belegt de algemene kerkenraad een bijeenkomst met de (betreffende) leden van de gemeente, die wordt

- aangekondigd in het kerkblad, dat voorafgaande aan de bijeenkomst verschijnt en/of op de website van de PgL, en
- afgekondigd op tenminste twee zondagen, die aan de bijeenkomst voorafgaan.

In deze berichtgeving vooraf maakt de algemene kerkenraad kenbaar over welke zaak hij de gemeente wil horen.

2.9. Toelating toehoorders tot de vergaderingen

De vergaderingen van de algemene kerkenraad zijn niet openbaar. De algemene kerkenraad kan echter besluiten dat gemeentelieden en vrienden als toehoorder tot een bepaalde vergadering of tot een deel daarvan toegelaten worden.

2.10. Archiefbeheer

Het lopend archief van de algemene kerkenraad berust bij de scriba, met inachtneming van de verantwoordelijkheid van het college van kerkrentmeesters voor de archieven van de gemeente uit hoofde van Ord. 11-2-7. Onder archief wordt verstaan alle documenten van de AK en CvK vergaderingen.

2.11. Taak en bevoegdheid AK

In overleg met de wijkkerkenraden is door de AK met inachtneming van het bepaalde in ord. 4-7-2 vastgesteld dat het de taak en bevoegdheid van de AK is de volgende zaken te regelen

- het treffen van voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel, waar dat nodig is om recht te doen aan de binnen de gemeente voorkomende kerkelijke verscheidenheid;
- de vermogensrechtelijke aangelegenheden, voor zover bepaalde aangelegenheden niet worden toevertrouwd aan de wijkkerkenraden;
- datgene wat te maken heeft met de rechtspositie van de predikanten en de gesalarieerde medewerkers;

2.12. Bijstand door commissies

De algemene kerkenraad laat zich in zijn arbeid bijstaan door de navolgende commissies:

- Redactie Leids kerkblad
- Vitaliseringsfonds

§ 3. Besluitvorming – toelichting

De kerkorde bevat een artikel over besluitvorming in kerkelijke lichamen in het algemeen: Ord. 4, artikel 5. Dit artikel geldt zowel de kerkenraad, als het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen.

Wij geven de volgende kanttekeningen bij dit artikel:

Lid 4 bepaalt dat tenminste de helft van het aantal leden aanwezig moet zijn, wil er besluitvorming plaats kunnen vinden. Is dit 'quorum' er niet, dan moet een nieuwe vergadering worden uitgeschreven. Zie verder de ordinantietekst (*NB!: dit artikellid kan niet worden toegepast op verkiezingen door gemeenteleden*).

"De helft" is niet hetzelfde als "de helft plus één". Bijvoorbeeld: een kerkenraad telt 11 leden. De helft is 6 (5,5 naar boven afgerond). De helft plus één zou 6,5 naar boven afgerond = 7 zijn!

Bij besluitvorming wordt eenparigheid nagestreefd, maar anders is een meerderheid van de aanwezigen voldoende. Blanco stemmen tellen dus niet mee.

Een voorbeeld:

Een kerkelijk lichaam telt tien leden. Er zijn zeven personen ter vergadering aanwezig. Er kan dus besluitvorming plaatsvinden (quorum is aanwezig). Twee leden stemmen blanco. Deze tellen niet mee. Er tellen dus vijf stemmen mee. Het voorstel heeft drie voorstemmers. Drie is een meerderheid van vijf: het voorstel is aangenomen.

Wanneer een kerkelijk lichaam minder dan vijf leden telt, geldt als quorum het aantal van drie.

Voor een moderamen echter, dat minimaal drie leden telt, geldt in alle gevallen dat de helft aanwezig moet zijn. Dus een moderamen van drie leden kan een besluit nemen als er twee leden aanwezig zijn.

§ 3. Besluitvorming: Ordinantietekst

Ord. 4, art. 5 **Besluitvorming**

1. In alle kerkelijke lichamen worden besluiten steeds na gemeenschappelijk overleg en zo mogelijk met eenparige stemmen genomen.

Blijkt eenparigheid niet bereikbaar, dan wordt besloten met meerderheid van de uitgebrachte stemmen, waarbij blanco stemmen niet meetellen.

2. Stemming over zaken geschiedt mondeling tenzij om schriftelijke stemming wordt gevraagd. Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is het voorstel verworpen.

3. Stemming over personen geschiedt schriftelijk.

Wanneer er niet meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, kan mondeling worden gestemd als niemand van de aanwezige leden tegen mondelinge stemming bezwaar maakt.

Indien één kandidaat wordt voorgesteld en de stemmen staken, vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is de kandidaat niet verkozen.

Indien er meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, zijn van hen verkozen diegenen op wie de meeste stemmen zijn uitgebracht en die de meerderheid van de uitgebrachte stemmen hebben behaald, tot het aantal vacatures dat vervuld moet worden.

Indien voor een vacature geen van de kandidaten een meerderheid heeft behaald, vindt een herstemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen behaalden.

Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan beslist het lot.

4. Geen besluiten kunnen worden genomen indien niet ten minste de helft van het aantal leden zoals dit voor het kerkelijk lichaam is vastgesteld, met een minimum van drie leden, ter vergadering aanwezig is

Wanneer in een vergadering het quorum niet aanwezig is, kan ten aanzien van een op die vergadering ingediend voorstel een besluit worden genomen op een volgende vergadering die ten minste twee weken later wordt gehouden, ook wanneer dan het quorum niet aanwezig is, mits ten minste drie leden aanwezig zijn.

5. Voor besluitvorming in een vergadering met stemgerechtigde leden van de gemeente zijn de leden 1 tot en met 3 van overeenkomstige toepassing, tenzij in de plaatselijke regeling anders is voorzien.

§ 4. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – toelichting algemeen

De kerkerde verlangt van een plaatselijke regeling dat deze ook een regeling bevat voor het beheer (ord. 4-8-5). Veel ervan ligt al vast in ord. 11, zie taken en aandachtspunten in 11-2-7 en 11-2-8.

Een college van kerkrentmeesters maakt in de praktijk over allerlei zaken nadere afspraken:

- welke kerkrentmeester is met name verantwoordelijk voor (bijvoorbeeld) het beheer van de verzekeringspolissen of de archieven, wie zorgt voor het personeelsbeleid of het overleg met de kosten(s), en wat houden die werkzaamheden praktisch in?
- Wanneer wordt een aanvang gemaakt met het opstellen van begroting en jaarrekening?
- Er is misschien een draaiboek Kerkbalans, dat voor meerdere jaren bruikbaar is.
- enz.

Ook de diakenen zullen onderling afspraken maken over de zaken, genoemd in ord. 11-2-8.

Indien al deze afspraken in de plaatselijke regeling wordt vastgelegd, vallen zij onder de verplichting om bij wijziging hierover de gemeente te horen (ord. 4-8-9). Wellicht dat sommige zaken inderdaad een dergelijke status verdienen. Andere zaken kunnen beter in een aparte handleiding o.i.d. beschreven worden. Het is aan de kerkenraad en de beide colleges hierin keuzes te maken.

In het model zijn alleen suggesties opgenomen inzake de administrateur en de (bevoegdheid) van de penningmeester.

§ 4.1. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – kerkrentmeesterlijk - toelichting

4.1.1. Ord. 11-2-4 bepaalt dat het college van kerkrentmeesters uit minimaal 3 leden bestaat. De kerkenraad kan kiezen voor een college van grotere omvang. Het is van belang om in de plaatselijke regeling een getal op te nemen om het quorum te kunnen vaststellen.

De voorzitter dient ouderling-kerkrentmeester (ambtsdrager) te zijn.

4.1.2. U kunt een vast moment kiezen voor het opstellen van de voordracht van voorzitter, secretaris en penningmeester. De functies penningmeester en voorzitter of penningmeester en secretaris kunnen door dezelfde persoon worden vervuld. De functies voorzitter en secretaris echter dienen door twee verschillende personen te worden vervuld. De voorzitter, secretaris en penningmeester worden op voordracht van het college van kerkrentmeesters benoemd door de algemene kerkenraad (ord. 11-3-2)

4.1.3. Ord. 11-4-1 verplicht het college van kerkrentmeesters uit zijn midden **of uit de algemene kerkenraad** plaatsvervangers voor zijn voorzitter en secretaris aan te wijzen. De bedoeling van het aanwijzen van plaatsvervangers is, dat het college vertegenwoordigd kan worden ook indien de voorzitter en/of secretaris niet beschikbaar zijn. Het model doet u de suggestie de plaatsvervangers aan te wijzen in dezelfde vergadering als die waarin de voorzitter enz. wordt gekozen. U mag dat anders regelen, als u maar regelt dat er plaatsvervangers zijn.

4.1.4. In ord. 11-2-5 is bepaald, dat het college van kerkrentmeesters ervoor zorgt dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn. Dit betekent, dat de penningmeester en de administrateur niet dezelfde persoon zijn.

Het is gebruikelijk dat één persoon in het bijzonder de administratie voert of de verantwoordelijkheid hiervoor draagt. Deze kan ook van buiten de kerkenraad en/of het college komen. De opties zijn dan:

- a) De persoon in kwestie is zelf kerkrentmeester ('administrerend kerkrentmeester') of
- b) hij is dat niet ('administrateur').

Wordt gekozen voor een administrateur, dan kan het zinvol zijn te bepalen, dat deze met adviserende stem de vergaderingen van het college van kerkrentmeesters bijwoont.

4.1.5. Het is gebruikelijk dat de penningmeester wordt gemachtigd tot het doen van betalingen tot een bepaalde limiet. Dan moet er ook worden vastgelegd, hoe de bevoegdheden liggen indien er een betaling boven dat bedrag moet geschieden. Het is gebruikelijk dat een betalingsopdracht dan door twee personen moet worden ondertekend. Het is verstandig om tevens vast te leggen wie als plaatsvervanger kan optreden voor het geval dat de penningmeester niet in de gelegenheid is. Te denken valt aan de voorzitter of de secretaris.

§ 4.1. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – kerkrentmeesterlijk

4.1.1. Het college van kerkrentmeesters

Het college van kerkrentmeesters bestaat uit ten minste 6 leden. Bij de samenstelling van het college van kerkrentmeesters wordt gestreefd naar een evenredige vertegenwoordiging van de geloofsgemeenschappen. Tijdens de laatste vergadering van de algemene kerkenraad in een jaar zal op voorstel van het college van kerkrentmeesters door de algemene kerkenraad worden vastgesteld uit hoeveel leden het college het daarop volgende jaar zal bestaan. Deze jaarlijkse vaststelling gebeurt met het oog op de besluitvorming zoals vastgelegd in ordinantie 4.5.1. en de vaststelling van het quorum zoals vastgelegd in ordinantie 4.5.4.

Minimaal twee leden van het college zijn ouderling-kerkrentmeester, waaronder de voorzitter. Een lid van de AK, bij voorkeur de voorzitter of scriba, woont als adviseur de vergaderingen van het college van kerkrentmeesters bij.

Voor een vacature binnen het college van kerkrentmeesters, stelt het college een takenpakket op en stuurt die aan de betreffende wijkkerkenraad, of zo nodig aan alle kerkenraden van de geloofsgemeenschappen, met het verzoek aan de hand van het takenpakket namen van kandidaten aan te dragen. Het college houdt bij de keuze voor een kandidaat zoveel mogelijk rekening met een zo groot mogelijke evenredige vertegenwoordiging vanuit de geloofsgemeenschappen.

Het CvK betreft de wijkkerkenraad bij de invulling van een vacature. Nadat het college een kandidaat heeft geselecteerd, wordt deze op voordracht van het college benoemd door de AK.

4.1.2. Plaatsvervangers

De plaatsvervangers van de voorzitter en secretaris worden eens per jaar in de eerste vergadering van het college van de maand januari aangewezen.

4.1.3. De administratie

Het college van kerkrentmeesters stelt een administrateur aan. Op hem is het bepaalde in ord. 4-2 betreffende de geheimhouding van toepassing.

4.1.4. De bevoegdheden van de penningmeester

De 1^e en 2^e penningmeester zijn afzonderlijk bevoegd betalingen te doen namens de gemeente, met in achtneming van het door de algemene kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de goedgekeurde begroting, tot een maximaal bedrag van 25.000 euro per betaling. Voor betalingen boven dit bedrag zijn zij gezamenlijk bevoegd.

Bij afwezigheid of ontstentenis van één van beide penningmeesters treedt, bij betalingen boven het genoemde maximum bedrag, de voorzitter of secretaris op als plaatsvervanger van de afwezige penningmeester. Bij afwezigheid of ontstentenis van beide penningmeesters treden, bij betalingen boven het genoemde maximum bedrag, de voorzitter en secretaris gezamenlijk op als plaatsvervangers van de penningmeesters.

4.1.5. Aan de wijkraad van kerkrentmeesters toevertrouwde taken

Overeenkomstig ord. 11-4-3 heeft het college van kerkrentmeesters de volgende taken aan de wijkraad van kerkrentmeesters toevertrouwd:

- a. de goede gang van zaken tijdens de kerkdiensten en overige activiteiten in het kerkgebouw van de wijkgemeente
- b. het beheer van de wijkkas

het dagelijks toezicht op de koster, koster-beheerders en de organisten van de wijkgemeente.

Het college van kerkrentmeesters en de wijkraden van kerkrentmeesters hebben hun afspraken over de uitvoering van deze taken, het overleg daarover en de verantwoording van de wijkraad aan het college schriftelijk vastgelegd.

§ 4.2. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – diaconaal

4.2.1. Kerkordelijk is bepaald dat het college van diakenen uit minimaal 3 leden bestaat (ord. 11-2-4).

De kerkenraad kan er voor kiezen om de omvang van het college te vergroten.

Over het nut om in de plaatselijke regeling vast te leggen hoeveel diakenen een gemeente concreet zal hebben: zie § 1, samenstelling van de kerkenraad. Het is wel van belang om in de plaatselijke regeling een getal op te nemen, zodat bij besluitvorming het quorum kan worden bepaald.

De voorzitter dient diaken (ambtsdrager) te zijn.

4.2.2. In het model doen wij de suggestie om een vast moment te kiezen waarop de voordracht voor voorzitter, secretaris en penningmeester wordt vastgelegd.

De functies penningmeester en voorzitter of penningmeester en secretaris kunnen door dezelfde persoon worden vervuld. De functies voorzitter en secretaris echter dienen door twee verschillende personen te worden vervuld.

4.2.3. Ord. 11-4-2 verplicht het college van diakenen uit zijn midden **of uit de kerkenraad** plaatsvervangers voor zijn voorzitter en secretaris aan te wijzen. De bedoeling van het aanwijzen van plaatsvervangers is, dat het college vertegenwoordigd kan worden ook indien de voorzitter en/of secretaris niet beschikbaar zijn. Het model doet u de suggestie de plaatsvervangers aan te wijzen in dezelfde vergadering als die waarin de voordracht voor voorzitter enz. wordt opgesteld. U mag dat anders regelen, als u maar regelt dat de plaatsvervangers worden aangewezen.

4.2.4. In ord. 11-2-5 is bepaald dat het college van diakenen ervoor zorgt dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn. Dit betekent dat de penningmeester en de administrateur niet dezelfde persoon zijn.

Het is gebruikelijk dat één persoon in het bijzonder de administratie voert of de verantwoordelijkheid hiervoor draagt. De plaatselijke regeling kan hiervoor een basis leggen met de bepaling, dat zo iemand wordt aangewezen van buiten de kerkenraad en/of college. De opties zijn dan:

- a) De persoon in kwestie is zelf diaken of diaconaal rentmeester ('administrerend diaken') of
- b) hij is dat niet ('administrateur').

Wordt gekozen voor een administrateur, dan kan het zinvol zijn te bepalen, dat deze met adviserende stem de vergaderingen van het college van diakenen bijwoont.

4.2.5. Het is gebruikelijk dat de penningmeester wordt gemachtigd tot het doen van betalingen tot een bepaalde limiet. Dan moet er ook worden vastgelegd, hoe de bevoegdheden liggen indien er een betaling boven dat bedrag moet geschieden. Het is gebruikelijk dat een betalingsopdracht dan door twee personen moet worden ondertekend. Het is verstandig om tevens vast te leggen wie als plaatsvervanger kan optreden voor het geval dat de penningmeester niet in de gelegenheid is. Te denken valt aan de voorzitter of de secretaris.

§ 4.2. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – diaconaal

4.2.1. In het college van diakenen hebben maximaal 10 leden, diakenen en diaconale rentmeesters zitting, te weten 1 per geloofsgemeenschap plus 4 leden van het Dagelijks Bestuur, aangewezen door de wijkraden van diakenen. Minimaal twee leden van het college zijn diaken, waaronder de voorzitter. Tijdens de laatste vergadering van de algemene kerkenraad in een jaar zal op voorstel van het college van diakenen door de algemene kerkenraad worden vastgesteld uit hoeveel leden het college het daarop volgende jaar zal bestaan. Deze jaarlijkse vaststelling gebeurt met het oog op de besluitvorming zoals vastgelegd in ordinantie 4.5.1. en de vaststelling van het quorum zoals vastgelegd in ordinantie 4.5.4. Bij de samenstelling van het college van diakenen wordt gestreefd naar een evenredige vertegenwoordiging van de wijkgemeenten. Een lid van de AK, bij voorkeur de voorzitter of scriba, woont als adviseur de vergaderingen van het college van diakenen bij.

4.2.2. Plaatsvervangers

De plaatsvervangers van de voorzitter en secretaris worden eens per jaar in de eerste vergadering van het college van het nieuwe jaar aangewezen.

4.2.3. De administratie

Het college van diakenen stelt een administrateur aan. Op deze administrateur is het bepaalde in ord. 4-2 betreffende de geheimhouding van toepassing.

4.2.4. De bevoegdheden van de penningmeester

De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de diaconie, met in achtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting, tot een maximaal bedrag van 25.000 euro per betaling. Voor betalingen boven dit bedrag zijn voorzitter en penningmeester of secretaris en penningmeester gezamenlijk bevoegd. Bij afwezigheid of ontstentenis van de penningmeester treedt - naar keuze van het college - de voorzitter of secretaris op als diens plaatsvervanger.

4.2.5. Aan de wijkraad van diakenen toevertrouwde taken

Overeenkomstig ord. 11-4-5 heeft het college van diakenen de volgende taken aan de wijk- raad van diakenen toevertrouwd:

- a. het verlenen van steun aan personen, fondsen, instellingen etc. uit de daarvoor bestemde middelen van de wijkkassen
- b. het organiseren van activiteiten die gericht zijn op het maatschappelijk welzijn van de leden van en betrokkenen bij de wijkgemeente, in het bijzonder ouderen en hulpbehoevenden.
- c. het signaleren van en informeren over noden dichtbij en veraf met het oog op bewustwording van leden van de gemeente en/of met het oog op het stimuleren tot activiteiten die, materieel of immaterieel, mede in die noden kunnen voorzien.

Het college van diakenen en de wijkraad hebben hun afspraken over de uitvoering van deze taken, het overleg daarover en de verantwoordelijkheid van de wijkraad aan het college schriftelijk vastgelegd.

Het college van diakenen en de wijkraden hebben hun afspraken over de uitvoering van deze taken, het overleg daarover en de verantwoording van de wijkraad aan het college schriftelijk vastgelegd.

§ 4.3. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen, jaarrekeningen, collecterooster - toelichting

4.3.1. Dit artikel berust op ord. 11-5 en 11-6, waarin is bepaald, dat de (algemene) kerkenraad in de plaatselijke regeling moet vastleggen hoe de gemeenteleden in de gelegenheid worden gesteld hun mening over begroting en jaarrekening kenbaar te maken. Het model bevat een suggestie, waarin de elementen

- ♣ publicatie van een samenvatting in het kerkblad
- ♣ inzagemogelijkheid voor de volledige stukken
- ♣ gelegenheid om te reageren

zijn verwerkt.

U kunt deze elementen ook anders vormgeven

Ord. 11-1-5: Voorafgaande instemming van de kerkenraad is nodig voor rechtshandelingen betreffende (o.a.):

- het aangaan van verplichtingen waarin niet bij vastgestelde begroting is voorzien;

Ord. 11-1-6: De kerkenraad neemt alleen in overleg met het college van kerkrentmeesters resp. het college van diakenen beslissingen waaraan financiële gevolgen verbonden zijn welke niet bij vastgestelde begroting zijn voorzien.

§ 4.3. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen, jaarrekeningen, collecterooster

4.3.1. Het in de gelegenheid stellen van gemeenteleden hun mening kenbaar te maken over begroting en jaarrekening

Voor de vaststelling dan wel wijziging van de begroting en voor de vaststelling van de jaarrekening worden deze stukken in samenvatting gepubliceerd in het kerkblad. De volledige stukken kunnen gedurende een week worden ingezien. Bij de publicatie worden tijd en plaats vermeld.

De leden worden in de gelegenheid gesteld hun mening kenbaar te maken.

Reacties kunnen tot drie dagen na het einde van de periode van terinzagelegging worden gestuurd aan de scriba van de algemene kerkenraad.

De algemene kerkenraad kan ook een gemeentevergadering hierover beleggen.

4.3.2. Overleg AK met CvK en CvD over financiële aangelegenheden

Het moderamen van de algemene kerkenraad overlegt vooraf met het college van kerkrentmeesters en/of met het college van diakenen over mogelijke beleidsvoorstellen, die financiële consequenties kunnen hebben, voor de Protestantse gemeente te Leiden en/of voor de Diaconie van de Protestantse gemeente te Leiden. De algemene kerkenraad neemt geen besluiten hierover voordat de financiële consequenties helder in kaart zijn gebracht door het betreffende college en voorzien van een advies van dat college.

§ 5. Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling - toelichting

De ordinantietekst (ord. 4-8-5 en 4-8-9) geeft aan hoe een regeling vastgesteld of gewijzigd kan worden.

De plaatselijke regeling wordt vastgesteld door de algemene kerkenraad. Voordat de algemene kerkenraad dit doet kent hij de gemeenteleden in de inhoud van de regeling en hoort hij hen daarover.

Ook voert de algemene kerkenraad voorafgaand overleg met

♣ de wijkkerkenraden

♣ het college van kerkrentmeesters

♣ het college van diakenen

♣ organen van de gemeente (commissies e.d.) althans, voor zover de regeling betrekking heeft op hun werkzaamheden.

Voor wijziging van de plaatselijke regeling geldt dezelfde procedure.

Het is mogelijk om af te spreken, dat de regeling meteen na vaststelling geldig is, maar ook om daarvoor een latere datum te kiezen. Zie het voorblad van het model.

De plaatselijke regeling wordt ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering (en aan de Synodale Commissie van de ELS als het om een evangelisch-lutherse gemeente gaat).

§ 5. Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling

Ordinantieteksten

Ordinantie 4-8-5

De kerkenraad maakt een plaatselijke regeling met daarin regelingen ten behoeve van het leven en werken van de gemeente, na overleg met de organen van de gemeente op wie de regeling betrekking heeft.

Deze plaatselijke regeling bevat ten minste:

- de regeling voor de verkiezing van ambtsdragers;
- de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad;
- de regeling voor het beheer van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente; en voor zover van toepassing
- de regeling van de verdeling van taken tussen algemene kerkenraad en wijkkerkenraad;
- de regeling van de verdeling van taken tussen de kerkenraad en de kleine kerkenraad;
- de regeling van taken en bevoegdheden van werkgroepen.

Deze regelingen worden na vaststelling of wijziging ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering en in geval van een evangelisch-lutherse gemeente tevens aan de evangelisch-lutherse synodale commissie.

Ordinantie 4-8-9

...

De kerkenraad neemt geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van

- het toelaten van doopleden tot het avondmaal
- het zegenen van andere levensverbintenissen dan een huwelijk van man en vrouw dan na beraad in de gemeente.

De kerkenraad neemt in ieder geval geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van:

- het beantwoorden van de doopvragen door doopleden;
- het verlenen van stemrecht aan anderen dan belijdende leden;
- de wijze van de verkiezing van ambtsdragers;

en ter zake van:

- de aanduiding en de naam van de gemeente;
 - het voortbestaan van de gemeente;
 - het aangaan van een samenwerkingsverband met een andere gemeente;
 - de plaats van samenkomst van de gemeente;
 - het verwerven, ingrijpend verbouwen, afbreken, verkopen of op andere wijze vervreemden van een kerkgebouw;
 - de plaatselijke regeling als bedoeld in artikel 8-5;
- zonder de leden van de gemeente daarin gekend en daarover gehoord te hebben.

....

§ 6. Overige bepalingen

Geen.

Ondertekening

Aldus te Leiden vastgesteld in de vergadering van de kerkenraad van 25 juni 2019

.....

F. van Oosten, preses

.....

G.J. Colenbrander, scriba

Bijlagen

Rooster van aftreden ambtsdragers

Bijlage - Rooster van aftreden ambtsdragers

Conform de nieuwe plaatselijke regeling bestaat de AK uit minimaal 7 leden. Daarbij dient als structuur te worden aangehouden: 1 predikant, 2 ouderlingen, 2 ouderling-kerkrentmeesters, 2 diakenen.

Verder kunnen adviseurs worden toegevoegd. Ook mogelijk ambtsdragers met een bijzondere opdracht worden aangesteld.

Er is eerder vastgesteld dat in de huidige situatie elke geloofsgemeenschap 1 ambtsdrager levert en dat er 2 ambtsdragers met een bijzondere opdracht zijn, namelijk de voorzitter en de secretaris.

De beste oplossing voor een nieuw rooster gegeven bovenstaande is een 'herstart' van een periode van 4 jaar voor een deel van de huidige ambtsdragers. Verder is rekening gehouden met rol van de predikant als assessor in het moderamen. De huidige predikant (Jacobs) blijft nog twee jaar en, volgens het principe dat na een binnenstad-predikant een buitenstad-predikant komt, dan de predikant uit de Merenwijk voor vier jaar.

Punt van aandacht is het 'ambt' van desbetreffende ambtsdrager. De geloofsgemeenschappen wordt gevraagd opnieuw een ambtsdrager af te vaardigen, zoveel mogelijk rekening houdend met de aangegeven opties: diaken of ouderling-kerkrentmeesters.

1 = Leiden Zuidwest	
2 = LBG	
3 = Merenwijk	
4 = Marekerk	
5 = Verbinding	

Ambten	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Ambt
ambtsdrager	4	4	3	3	3	3	predikant
ambtsdrager	3	3	4	4	4	4	diaken
ambtsdrager	1	1	1	1	2	2	diaken
ambtsdrager	2	2	2	2	5	5	ouderl-k
ambtsdrager	5	5	5	5	1	1	ouderl-k
voorzitter	Bijzonder opdracht						ouderling
secretaris	Bijzonder opdracht						ouderling
adviseur							vz CvK
adviseur							vz Diak